

یادداشت مدیر

بیان انتشار چاپی امید

همچو کوزهٔ دولاب هر چه زیرگرد نیست
گاه ترقی آهنگ است گاه تنزلی دارد
در یادداشت شمارهٔ پیش نوشت :
۲۵ نو مبر مصادف است به نخستین سال رحلت مبارک شادروان محمدعصیم جان، که بنابه سفارش و تشویق آن عزیز، نشر چاپی امید از شمارهٔ یک هزار زیادت‌ر ادامه یافت.
منبع این جریده ماه یکباردر (سایت خراسان زمین **www.khorasanzameen.net**)، بعضی مقالات آن در (سایت خاوران **khawaran.com**)و(سایت جاودان **jawedan.com**) خوانندگان عرضه میگردد.
سخن آخر مسئول امیدنیز در شمارهٔ آخر تقدیم خواهد شد.
آدرس امید تغییر کرده وپس ازین هر گاه عزیزان مقاله یا نامهٔ به آن بفرستند، لطفاً به نشانی ذیل ارسال بفرمایند.
شمارهٔ تلفن دفتر این است :
۶۳۲۱–۷۰۳ ۴۹۱ KOSHAN MOHAMMAD-2002 MAYFLOWER DRIVE WOODBRIDGE, VA 22192 USA

و اما سخن آخر:
این خاکسار، محمدقوی کوشان، در ۱۴ مارچ ۱۹۸۵ با همسر و دو فرزندم به میدان هوایی نشتل واشنگتن دی سی رسیدیم، پس از یکماه نسبت کمبود کمک مالی دولتی به پرداخت کرایهٔ ماهانهٔ آپارتمان یک اطافه، به کار در برابر وجه نقد هفتهٔ ۱۶۰ دلار آغاز بدم، شش ماه پس از آن پجیت (معاون آشپز) و درواقع کباب پز عزتقر یافتم و پس از ششماه به درجهٔ نکسی ران ارتقای مقام یافتم، در همین ایام دوست پدرم، آقای محمدنبی صالحی سردچارم شد که نمایندگی حزب مولوی محمدنبی را در پایتخت امریکاداشت، آن مرحوم از من خواست با تشریهٔ غیر موقوّهٔ آن یاری کنم که کردم. یکسال ونیم بعد بنابر مشورهٔ دوستان، در ۱۹۸۷ به شهر سکرمنتو – پایتخت ایالت طلایی کالیفورنیا کوچیدم. در آنجا بود که دوستان همدلم را یافتم، اعنا شادروانان استاد داکتر سیدعلی رضوی غزنوی و زلمی پوپل که خداوند بایامرزد شان.

زلمی پوپل رئیس موسسهٔ(افغان ستر) بود برای یاری رساندن به مهاجرین تازه واردا فغانستان به شمال کالیفورنیا، در سال ۱۹۸۸من به سمت مدیر مسئول (مجلهٔ خراسان)– که خودم پیشنهادیان نام مبارک را بر مجله کردم، بعنوان ار گان نشراتی آن موسسه، آغاز بکار کردم و مدت دوسال ۱۲ شمارهٔ آنرا به هم می‌نهام در امریکا تقدیم کردم، البته همکاران بسیار دانشمند از وزرا و روسای فرهنگی، سیاسی و نظامی در گردآن مجله جمع آمدند. در ۱۹۹۰ پدرم شادروان غلام حضرت کوشان (انجمن فرهنگی مهاجرین افغان) را در شهر هیوارد، ساحهٔ بی ایریای شمال کالیفورنیا بنیاد گذاشت و(مجلهٔ نامهٔ خراسان) بعنوان ار گان نشراتی انجمن به مسئولیت بننده برای دو سال سیزده شماره را با تیراژ یک هزار نسخه و همکاری قلمبدستان گرامی انتشار یافت.

در ۲۵ اپریل ۱۹۹۲ در روز پیروزی جهادمقدس ملت ما و سرنگونی رژیم داکتر نجیب الله، نخستین شمارهٔ (امید– هفته نامهٔ مردم افغانستان) به مسئولیت بنده و همکاری همسر و فرزندانم، و یاری جمع کثیری از قلم بدستان دانشمند هموطن، در شهر هیوارد شمال کالیفورنیا از چاپ برآمد، و در هفتهٔ دوم تیراژش به بالای ۱۵۰۰ نسخه رسید، سیل اشتراک از سوری وطنداران از سراسر امریکا رسید، تقریباً در هر مغازهٔ افغانی و هندی و ایرانی در ایالات مختلفه عرضه شد، آگهی های بازرگانی افزایش یافت، و بدین ترتیب بنیهٔ مالی هفته نامه تقویت گردید. در آغاز سال دوم انتشار، امید به استندرد معمول روزنامه هاو هفته نامه های دیگر با افزایش نسخه ها به دوهزار، روه رشدرفت. در سالهای شش وهفت تیراژ امید به چهار هزار نسخه رسیده و در چند شهر آلمان نیز به خوانندگان وعلاقتمندان ارائه میگردد.

همکاران قلمی امید فزونی یافت، از مراکش مرحوم داکتر محمد عثمان هاشمی، از افریقای جنوبی مرحوم عبدالحمیم ضیایی قاضی القضاات سابق، از عربستان محمد عاصم مجددی و آقای اسدالله حنیف بلخی وزیر فعلی معارف، آقای رحیم باتور از توکیو جاپان، و سروران دانشمند دیگر از سراسر اروپا و ایالات متحدهٔ امریکا، ایران و هندوستان و پاکستان، در زمینه های سیاسی، اقتصادی، تاریخی، فرهنگی، هنری، ورزشی، خاطرات از ازمنهٔ قدیم ومعاصر از وطن، معرفی کتب ومجلات ونشرات تازهٔ وطنی از اکثاف گیتی، مطالب پژوهشی و پرمحتوایی هفته نامهٔ امید را یاری و دستگیری فرموده اند، که به همهٔ آنها سرشکران و امتنان فرود میآورم. گذشتگان شائرا خداوند غرق رحمت خویش فرماید و به زندگان شان عمر دراز و صحت کامل نصیب بنمارد. اسمای گرامی سایر همکاران قلملی را در شماره های پیش بر شمرده ام .

هر بدیدهٔ اجتماعی وسیاسی از قبیل گروهها، احزاب، اجتماعات و وسایل ارتباط جمعی، در هر کشور و هر کجای گیتی، طور قطع وتبیت شده، نمی تواند نظر مثبت همگان را با خود داشته باشد، بدون شک بزرگترین رهبران کارازمانیک در جهان، هیچگاه قادر نشده اند مردم کشورش شانرا یکجاو یکدست بسازند ومورد پیروی تمام اجدملت خویش قرار بگیرند . این اصل کلی بویره مبتلا به مطبوعات جهان است. بسیار واقع شده که گروههاو احزاب ونشرات، همدیگر را به نو کوری ومزد گیری طیار مقابل شان متهم کرده اند، مطبوعات دنیای آزاد هرگز و هیچگاه میری از این اتهامات نبوده، و بصورت اولی مطبوعات کشور های جهان سوم همیشه مورد اتهامات گوناگون خود فروشی بوده اند.

یک موردی از جندمورد که دربارهٔ امید نیز اتفاق افتاد، درینجا برسیبل مثال به عرض میرسانم . ماه جون یا جولای سال ۱۹۹۸ بود که هیئتی از جانب پادشاه سابق جهت گردهمایی تعدادی از افغانهای مقیم اروپا برای بحث بربرنامهٔ سه فقره یی ظاهر شاه به شهرن آلمان آمد، تا با حدود هشتاد نفر داخل کشور و پاکستان (جانبداران طالبان) مذاکره کنند. بنده بعنوان خبرنگار امید به مصرف شخصی در آن اجلاس شرکت نمودم، با آقای ستار سیریت و پختنی از طالب طلبیان، مرحوم عبدالاحد کرزی پدر حامدخان، آقای عزیزالله واصفی رئیس لویه جرگهٔ قلابی ریاست جمهوری داوود(برادر عبدالحمیم رشید– که هر دو بجه اندر های امیر حبیب الله کوهدامنی، از طرف مادر اند) چند تن از قوم ماندانان جهادی، دوسه تن از نماینده های طالبان در آن اجلاس، داکتر عبدالله داکتر جلیل شمس و چند نفر دیگر اشتراک کننده در اجلاس، مصاحبه ها کردم و در امید به چاپ رساندم . از بعضی آنان صریحا شنیدم که امید راجمیت اسلامی تأمین می کند !

همزمان، گروه قبرس توسط ایران ایجادشد به ریاست مجاهد کشی مشتهر، داماد گلبدین، پنجشیری بدنام به اسم همایون جریر، که گویا همه کارهٔ کفرانسهای قبرس بود، و چند ریش سپیدی را که در اروپا و امریکا سر گرمی نداشتند، با پرداخت تکت طیاره، مصارف هتل و تکسی وغیره به اجلاس قبرس دعوت کرد و به اصطلاح آقای سید شفیع عیار، (ابولهب) یعنی صبغت الله مجددی هم مؤبدش بود ! آن مجالس زودزود دایر میشد، و بیکاران مفتخور رایبشتر شکار میکرد. همین امر همایون جریر را جراساخت تابه طراری بیردازد، به امریکا بیا یابد تا مگر از خوان نعمت ایام جهاد چیزی فراچنگ آرد، که تیرش پخاک خورد. (دنباله در صفحهٔ ششم)

صحبت دوستان با «امید»

الوداع با امید چاپی

«می روم با چشم گریان می روم»

گرنیاشد شمع در محفل دگر پروانه نیست بی فروغ عارفش روشن دل دیوانه نیست مشکل است که به یک دوست وداع گفت، دوستیکه برای اضافه از دو دهه با آن همکاری داشتیم و روزهای خوش و ناخوش زندگی را با استفاده از ترواش نوک قلم با هم یکجا سپری نمودیم.

ما گرم و سرد زندگی تلخ دیده ایم در سنگلاخ حادثه ها بس دویده ایم در مکتب عاشقان وعارفان (ع) شاگرد صنف دوم بودم و معلم ما اکبرخان نام داشت. معلم نهایت خوشحوی ومهربان بود. اوصف ما را مانند صنفهای امروزی امریکا تنظیم پخشوده بود. دیوار با پوستهای زیبا و کارهای دستی ما مزین شده بود. ما حتی یک غرفهٔ کمک های اولیهٔ صحنی هم داشتیم. بعد از ختم ساعات درسی مکتب خوش و خندان بصوب خانه دوان دوان روان میبودم. شب را به انتظار صبح که زود بگذرد و باز مکتب بروم باخوابهای شیرین سپری می ساختیم. نان وچای صبح را به عجله صرف کرده با سرعت ممکنه بطرف مکتب که از خانهٔ ما چندان فاصله نداشت حرکت میکردم تا درمدخل مکتب سر معلم چوب به دست بینم وما را بسوی صحن حویلی مکتب که در عقب خانهٔ , مشروطه خواه مرحوم شیرجان هارتنی واقع شده بود؛ اشاره میداد که بروید! بروید! ومن میرفتم ودر لین مابرابر به قدم ایستاد میشدم و بعد از تمرینات صبحانه توسط یک صاحب منصب چاق زنجیه مزاج عسکری به سرعت تمام به صنف خود میرفتم تا باز چهرهٔ خندان معلم اکبرخان را بنگرم و خوش باشم. روزها بهمین منوال سپری میشد. تا اینکه یک روز منحوس, خوشحالی ما با مصرع :

«هیروم با چشم گریان میروم» در روی تختهٔ سیاه که با دست معلم اکبرخان نوشته شد، بلادرنگ خوشی ما برهم خورد! معلم اکبر خان از ما خدا حافظی کرد و به وظیفهٔ دیگر مکتب ما را ترک گفت!

گشت جبین صبح من تیره چوشام تار من شلن خزان فسرده ترچه رهٔ نوبهار من ما همه طفلکان نوحه و فغان و گریان سر دادیم و فکر کردیم جهان ما دگرگون شد و معلمی بدان سویه نخواهیم یافت که راستی همان اند.

امروز با خواندن خبر (پایان انتشار چاپی امید» در شمارهٔ ۱۰۲۶ امید که شماره ۱۰۲۷ آخرین شمارهٔ چاپی امید خواهد بود بازعین تأثر و تألم بر من مستولی گشت. زیرا مجبورم تا با یار و همدم دیرین الوداع گویم ! مهتاب غمین آمد در صحن فضاامشب طوفان الم خیزد ازبام و سرا امشب برخاست سرودغم ازربط و جنگ ونی تاجای تو خالی دبدر محفل ماامشب

با امید، صدای خوشان، ندای آزادی، نوحهٔ مظلومان، رنج بیوگان، گریهٔ طفلکان، غرش راکت قاتلان، جویباری خون شهدان، همنوائی نوای مجاهدین، رنج و الم ستم دیدگان، زنده نگه داشتن رسم آربائی و عتعهٔ افغانستانی، ارتقای فرهنگ دری نویسی و شعر سرائی، انتقاد برای بهبودی، بیان منافع ملی، علم برداری بر ضد تقلب و فساد پیشه گان، پرده برداشتن از روی سیاه خائنین ملی، دور کردن نقاب از جواسیس پاکستانی، مصاحبه های غنی از معلومات مفید، طنزهای بجا، فوئوهای تاریخی و حتی تعزیت نامه ها...عروجی بود که امید را به اوج محبوبیتش مفتخر گردانید. اوراق امید بگفته ای یا دو هفته ای چون اشعهٔ آفتاب زیر پنتاب از مسکن مؤقر محمد قوی کوشان درخشش میگرفت و از نور دل آرایش چشمان ما با کلمهٔ (امید) در پشانی صفحهٔ اولش منور و دماغ راغذای معنوی نصیب میساخت. نموی فرهنگی در دامان مساکن افغانستانی های جهان نشین ریشه میگرفت و سرور جاودنی را به نوا میآورد.

غنچه در کف گلبن ناشگفته پژمان شد میزند به گل آتش برق نوبهار من هر عروج نزولی دارد اما خداج) را شکر گذاریم که این عروج به نزول نه بلکه راه عروج بیشتر پیش رو داشته و با مدنیت الکترونیکی قرن بیست و یک، همراه شده بسوی مسیر موفقیت های والای بیشتر طیران دارد.

گاه در دشت شعف گه در مسیر اشک و آه

بی صدا طی می نماید کاروان عمر راه
راه پر پیچ زمان خوش طی شود باشد اگر
قلب آگه، چشم فارق در میان راه و چاه
نوت: ابیات از دیوان اشعار مرحوم و مغفور الحاج سید امیر انصاری اقتباس شده است.

داکتر غلام محمد دستگیر، شهر برومنگتن ایالت کلورادوی امریکا. /

پایان نشر چاپی جریدهٔ وزین امید

جناب محترم محمدقوی کوشان، مدیر وناشر پرکار وسخنکوش جریدهٔ پیشتاز امید، پس از بیست و پنج سال خدمت پر ثمر وصادقانه، به خاطر معاذیر شخصی، پایان نشرات چاپ امید را اعلان نموده، امادامهٔ نشر آنرا در سایتهاو عده داده است.

اولین شمارهٔ جریدهٔ امید در روز ۲۵ اپریل سال ۱۹۹۲ و آخرین شمارهٔ آن (۱۰۲۷) در اخیر ماه نو مبر سال ۲۰۱۶ انتشار یافت. نامهٔ ملی امید از آغاز نشرات به صورت هفته وار وپس از پانزده سال، در دو هفته یکبار، بدون توقف منتشر میشد و هزاران مقاله وگزارشهای پژوهشی، تحلیلی و معلوماتی را از صدهانویسندهٔ نامدار افغانستانی از سراسر جهان و ترجمهٔ مقالات و گزارشهای گزارشگران بنام را از منابع بین المللی درمورد اوضاع افغانستان، افشای سیاستهای شیطانی حکومت پاکستان رادر وجود طالبان، شبکهٔ حقانی وحزب گلبدین به نشر سپرده است.

امید از روشهای قبیله پرستی، تمامیت خواهی، طالب طلی، فسادگسترده کشت کوکنار و قاچاق تریاک، تاراج ملباردهادالر پول کمکهای جهانی بی امنیتی، نارضایتی عامه، فرار مردم از وطن، ادامهٔ پالیسی منحوس ضد اقوام غیر پشتون، حذف عناصر دگر اندیش و قتلهای زنجیره یی سران جهاد ومقاومت ویکه تازهای حامد کرزی وغنی احمدزی پرده برداشته است.

امید در غنামندی زبان فارسی با استفاده ازواژه های اصیل آن خدمت شایان انجام داده است . من در حالیکه خدمات مبین بر ستانهٔ بیست و پنج سالهٔ جناب کوشان عزیز وهمکاران قلمی امید را ستایش میکنم، از پایان نشر چاپی امید ناخوشو د هستم. خداوند لا یزال به محترم کوشان وخانواده صحت کامل نصیب گرداند. عبدالودود ظفری، المبدأ، شمال کالیفورنیا

زنده باد کوشان، روزنامه نگار فرزانه وشجع

فکر میکنم شادروان شهید محمد هاشم میوندوال (رح) است که در وطنی مازندهٔ خوشنام ومردهٔ بدنام پیدا نمیشود، ورسم ما آنست که در روز و روزگار خود غرق میشویم و کمتر به کسانی می اندیشیم که جوهر جامعه ما هستند، خدمتگار وطن اند، ارزشمند و پربها اند و هرگز نماند آنها در جامعهٔ دیگری نخواهد آمد، وچای شان برای همیشه در میان مردم شان خالی می ماند. (دنباله در صفحهٔ ششم)

سید جواد حجت

خبرگزاری جمهور

انزوای سیاستمداران پنجشیری

حذف عامدانه و هدفمندانه سیاستمداران و فن سالاران پنجشیر، تبعاتی دارد که انحصار گران قدرت، از آن غافل مانده اند. حذف طیف سیاسی و اداری پنجشیر و بزرگان تاجیک از قدرت، موجب تقویت شوها یا نمایشها و قدر تنماییهای خیابانی میشود که به پهنه های مختلف شاهد آن خواهیم بود؛ سالگرد شهادت مسعود نمونه ای از آن است. حذف نمادهای قدرت سیاسی پنجشیر، موجب آزاد شدن پتانسیل خفته در درون جوانانی می شود که باری خود را در حادثهٔ هشتم جوزای سال ۱۳۸۵ نشان داد و تا مرز سقوط حکومت به پیش رفت.

پنجشیر، مردان بزرگی در دامن خود پرورش داده، در سیاست افغانستان همیشه مطرح بوده و حداقل در دو دههٔ پسین، یک پای ثابت قدرت محسوب شده است. سران اقوامی که خود را اقلیت می دانند، برای بودن و حق گرفتن، بارها پشت سر بزرگان پنجشیر ایستاده و به شکل ناوخته ای، سیادت شانرا پذیرفته اند.

پنجشیر، محور عدالتخواهی و مخالف شوونیسم قومی بوده است. هم در جهاد ضد اشغالگری وهم در مقاومت ضد طالبانی به حیث محور، مطرح بوده و بزرگمردی همچون احمدشاه مسعود را بعنوان (قهرمان ملی) به مردم افغانستان، هدیه داده است. در بزرگی مسعود همین بس که شاگردان و زیردستانش نزدیک به دوده ده گذشته، شریک غیر قابل انکار قدرت وسیاست وحکومت بوده اندو در تقسیم قدرت و ایجاد توازن قوا در سرزمینی که همیشه آلوده به انحصار گرایی بوده نقش مهمی داشته اند. مارشال محمد قسیم فهیم، محمد یونس قانونی، داکتر عبدالله، احمدضیا مسعود، احمدولی مسعود، عبدالحفیظ منصور، داکتر محی الدین مهدی، محمد معلم ایزدیار، امرالله صالح، ایجینر عارف سروری، بسم الله محمدی، جنرال دین محمد جرئت و... تنها بخشی از چهره های مطرح ولایت پنجشیر در قدرت سیاسی بوده اند.

در کفرانس بن، محمد یونس قانونی وعبدالله در تشکیل حکومت و تعیین کرزی به حث رئیس آن، تأثیر زیادی داشتند. مارشال فهیم و عتیق الله بریالی در ساختن اردوی ملی نقش مهم داشتند؛ چهره هایی مانند بسم الله خان، عارف سروری، جنرال جرئت وامرالله صالح در تشکیل وتنظیم امنیت و پلیس سهم بزرگی داشتند. همه آنها در هر مقطعی از حکومت حامد کرزی از پایه های نظام بودند. غیر از مقام ریاست جمهوری، به هر موقعی حضور داشته اند. مارشال، معاون اول کرزی و وزیر دفاع ملی وقت، سیاستمدار برجسته و کارگشته ای نبود، اما اهتت زیادی داشت؛ کرزی از اوحساب میبرد و اونیز آتقدر غرور داشت که پیش حاکم، سر خم نکند. سیاس نبود اما سایه اش سنگین بود و پایه های کابینه را می لرزاند و زمانی هم که در لباس منتقد در آمد نیز وزن و اعتباری داشت و شریک تصمیم مهم کشوری بود.

داکتر عبدالله، وزیر امور خارجه کرزی هر چند در ابتدا محو سیاست و مکر کرزی شده و از همگامان قاطع او بود و در راه تحکیم نظام ریاستی برای کرزی بسیار کوشید اما وقتی بنابه هر دلیل از حکومت کرزی بیرون آمد، غرور خود را زیر پای نکرد، وعده های کرزی را نپذیرفت، وارد حلقه اش نشد و تا آخر، منتقد باقی ماندو رقیب اش شد؛ در مقام اپوزیسیون حکومت، اعتبار خاصی داشت و همگان دیدند و سخشنش را با احترام می شنیدند.

یونس قانونی در ابتدا همه کاره بود؛ غرور خاصی داشت، بعد از طی کردن وزارت های کلیدی، از کرزی ناراضی شد و در مقابلش ایستاد و دعوای ریاست جمهوری کرد و رای بسیاری هم گرفت اما وقتی نا کام شد، با زیرکی ریاست پارلمان را نشانه گرفت و رئیس قوه مقننه شد و تا وقتی رئیس بود، خانه و دفترش محل سیاست و تردد بزرگان سیاست و نظام بود. سیاستمداران و بزرگان دیگری هم از پنجشیر بودند که در قدرت و سیاست حاضر بودند. در حلقه بیرون از حکومت نیز، چهره هایی مانند داکتر مهدی و عبدالحفیظ منصور که شهره به بنیاد گرایی شدند، منتقد نظام شدند و منتقد باقی ماندند و با دوستانشان کار روشنفکری کردند. کاراین منتقدین پنجشیری نیز کمتر از راستهای بخش دیگر از سیاستمدران پنجشیر نبود و با قلم و قدم و بیان شان، کام حکومت را تلخ کردند و البته به راه و هدف خود ثابت قدم ماندند. آنها مهمترین، بهترین و روشن ترین راهکارهای سیاسی را در قالب اپوزیسیون حکومت ارائه دادند که (تغییر نظام ریاستی به پارلمانی، اقتصاد مختلط بجای اقتصاد بازار، همکاری منطقوی بجای رابطه استراتژیک با یک قدرت، انتخابی شدن والی ها و...) بخشی از آن بود. (پیام مجاهد شاه بیت بیان و سیاست انتقادی از خبط نظام و خطای حکومت بود که به گفته آگاهان، به تنهایی (اپوزیسیون) بود.

مردان پنجشیری در حوزه امنیتی و نظامی نیز هر کدام وزنه های وزینیی بودند؛ هم خودشان بزرگی و شخصیت داشتند و هم ادارات زبردست شان شان شوکت داشتند. کارشان به چشم می آمد و فهم شان قابل تحسین بود، نه انتحاری مجالی مییافت ونه طالب از کوه و غار ش زیاد دور می شد. زمانی جنرال پنجشیری، باسیلی به صورت لوی سارنوال مست ومغرور میزد، وزارت داخله را بروی وزیری تدبیرش می بست وسفر امریکا را تهدید میکرد و باغرور وتعصب، عکس و بیرق مسعود را بر می افراشت ومحفل تجلیل از قهرمان ملی رادر استادیوم شهردایر میکرد. همه آنها از ستونهای نظام بودند؛ حاکم شهر، جرئت تحقیر واهانت آنانرا نداشت وجون زیر کشند، آنانرا در برابر خودشان قرار میداد. با آنهام زیاد از وزن سیاستمداران پنجشیری کاسته نمیشد چون همگان میدیدند که پنجشیر با هر کدام از عناصرش، یک پای ثابت قدرت است. باری پرویز مشرف پاکستانی وقتی به کابل آمد و عکس مسعود را در میدان هوایی دید و یاران مسعود رادر مقابلش یافت، بسیار خشمگین شد و بر کرزی اعتراض نمود.

گذشت زمان، اما قهرمانان پنجشیر را تبدیل به عناصر مصلحت اندیش، محافظه کار، ثروت اندوز، ترسو و گاه معامله گر نمود که هر کدام صاحب ثروت وافر، خانه های مجلل، باغ و بستان بزرگ و رفاه طلبی شدند و شجاعت وجوانمردی و ایستادگی شان کم کم به فراموشی رفت. (این قلم بخاطریکه به این بزرگان بی حرمتی نشود از نقد مسائل جداگانه برای هر کدام شان معذوراست) در صلابت، محبوبیت و کاردانی هر کدام شان کافییست که نامزدهای مطرح ریاست جمهوری آرزو داشتند تا معاون اول شان یکی از شخصتهای مطرح پنجشیر باشد و لذا مدام دروازه های آنانرا درق الباب میکردند. فراموش نمیکیم که اشرف غنی ققدر از بیکه احمدضیا وجنرال جرأت رادر آخرین روزهای کارزارشکار کرد، ذوق زده بود وجذب آنها چه میزان استدلاها و توجیهاتش را غنی و فره ساخت.

بهر صورت، اکنون خبری از آن همه ابهت و آن میزان از اقتدار سیاستمداران پنجشیر وجود ندارد. مارشال بر روی تپه ای آرمیده است، عبدالله با آنچه هیاهوی انتخاباتی اکنون فغانش از اشرف غنی در آمده و حق تو افغانمه ای خود را هم گرفته نمی تواند. دوستی در مورد آقای قانونی می گفت: (دنباله در صفحهٔ هفتم)

عبدالودود ظفري الميدا— کالیفورنیا مبارزهٔ ناکام با فساد

نارد ناردلند و جاویدسخنور، گزارشگران روزنامهٔ نیویارک تایمز، گزارشی را باعنوان(تلاشهایی که به حمایت امریکا درمبارزه علیه فساد صورت گرفت، ناکام مطلق می باشد). درشماره۲۸ سپتمبر۲۰۱۶ آن روزنامه به نشرسپاریده اند. برگردان فارسی گزارش پس ازیک تبصره تقدیم می گردد.

اگر دررأس دولت افغانستان، بجای حامد کرزی وغنی احمدزی، دو شخص مفسد، متقلب وقومپرست، اشخاصی باوجدان، پاک، شایسته، دلسوز، عاشق اعتلای وطن، ازهمه مهترمضد تیارگرای وجودمیداشتند وهمة مردم را یکسان تلقی می کردند، درشانزده سال گذشته بااستفاده از توجۀ عمیق جامعهٔ جهانی وسرازیرشدن میلیاردها دالر کمکهای سخاوتمندانه، افغانستان در قطار کشورهای متمدن جهان قرار میگرفت و مردم رنجدیده وبلاکشیدهٔ ما آرام وآسوده می شدند .

شانزده کشوراروپای غربی که شامل آستریا، بلجیم، دنمارک، فرانسه، آلمان، یونان، آیرلند، ایتالیا، هالند، ناروی، پرتگال، سویدن، سوئترلند، انگلستان، و ترکیه میباشند، درائر جنگ جهانی دوم به خرابه تبدیل شده بودند، بامصرف دوازده میلیارد دالر کمک امریکا که به نرخ امروزمبلغی درحدود۱۲۰ میلیارددالرمیشود، ازطریق پلان مارشال درطرف چهارسال (۱۹۴۸–۱۹۵۲) بازسازی شدند، نه تنها آثار جنگ رازودوند، زمینه های انکشاف اقتصادی وساختمانی رافراهم کردند وبه سرعت به کشورهای کمک کننده تبدیل شدند. بصورت مثال دربازسازی انگلستان۳۲۹۷ میلیون دالر، درفرانسه ۲۲۵۶ ملیون دالر، درآلمان غرب۱۴۴۸ ملیون دالر، درترکیه ۱۳۷ ملیون دوبربازسازی پرتگال ۷۰ ملیون دالر هزینه شده بود .

باوجودیکه نقش کمک دوازده میلیارد دلاری امریکادربازسازی اروپای غربی جنگزده خیلی برجسته بود، ولی تطبیق پلان، بیشترمروهن زعمای ملی، دلسوز، باکفایت وشیفتهٔ آبادی اوطان وآرامی مردمان شان میباشد، که باصداقت وبشکار جریان بازسازی ومصارف را مسئولانه مدیریت ونظارت کردند تابه اهداف ملی خود نایل شدند. مگرزعمای متقلب، مختلس و دزدافغانستان درشانزده سال گذشته مسیراصلی میلیاردهادالر کمک راتعییرجهت دادند، مبالغ زیادآن بجای آنکه دراعمار، بازسازی وانکشاف اقتصادی به مصرف برسد، دراه های غیر موثر وییحاصل ضایع شد، یا به حسابات شخصی، خانوادگی، گروهی وقبیلوی خود درداخل وخارج انتقال دادند . به همین خاطرافغانستان قادر ننشداآنهاهم کمکهای فوق العاده، به پای خود بایستد، وهنوزهم بارشانه های جامعهٔ جهانی میباشد و کجکول گدایی بدوش می کشد! بغیرایک اقلیت خیلی کوچک دزدان دولتی، قراردادیها، تفنگداران وزورآوران قاچاقبران که به نوا رسیدند، اکثریت مطلق مردم نه تنهاازین کمکها چیزی بدست نیاوردند، بلکه بتعییرشرایط اقتصادی، اجتماعی وبازار آزاد، آنچه داشتند ازدست دادند وقعیترترشدند. شمار گداهها، کارشاقۀ کودکان وفرارجوانان ازافغانستان شاهد این مدعا میباشد .

حکومت امریکا واتو ازمصرف یک تریلیون (یک هزارمیلیارد) دالردر افغانستان صحبت مینمایند. اگربخش اعظم آن به امورنظامی خرج شده باشد، بخش بزرگ دیگرآن به عوض آنکه درامورملکی، اقتصادی وانکشافی وباز سازی مصرف شده باشد، توسط کرزی بانئ فساد، واحمدزی ادامه دهندهٔ فساد وحلقات نزدیک به آنهاچور وچپاول گردید. عطش زراندوزی کرزی رادزدی از پولهای کمک، خاموش ساخته نتوانست، درسفر رسمی به امریکا، ایران، انگلستان، پاکستان وغیره، با پلگداشتن به وقار وغرورملی، بوجیهای پول نقد راز سازمانهای استخباراتی آن کشورهابصورت پنهانی ودورازحساب وکتاب رسمی، باخود انتقال داد. لعنت خدا ونفرین برزعیمی باد که عزت وشرافت ملی مردم خود را معامله کند. زمانیکه موضوع اخذ پول نقدرازسازمان های استخباراتی به رسانه ها درز کرد وآفتابی شد، کرزی به کمال بی شرمی و باچشم سفیدی آشکار بیان کرد: «بلی، بلی، آن پولهایخیلی به دردخوریودند، کاشکی ادامه می یاتند!» حامدکرزی درچهارده سال وغنی احمدزی دردوسال گذشته آنچه انجام داده ومیدهند، بی ازهمه آیندهٔ خود، خانواده، قبیله وحواریون خودراذر نظر داشتند و دارند. قراردادی های پرمنفعت، خریداری های بزرگ و مقامات بلنددولتی به کسانی داده شده ومیشود که بااین دوانسان متقلب روابط تباری داشتند یادرانتخابات های گذشته به نفع هردو، به تحطی و تقلب دست زدند یاپولهای کلان برداختند و کمین کردند .

فساد پیشگی اخیر کرزی آنست که طی یک مصاحبه درحمایت از برادران طالب خود بیان کردکه طالبان افغان هستندوحق دارندیک قسمت افغانستان رانصرف بدانند! این بیان سخیف طالبان رابیشتر جرئت دادتاحملات خودرا برشهرهای قندز، لشکرگاه، فراه، ارزگان و جاهای دیگر تندتر سازند وخسارات هنگفت جانی ومالی وارد کنند. اظهارات ضدملی کرزی اعتراضات شدیدیبرسانه هارا برانگیخت ومردم زیادی رایئ اندازه متاثر ساخت.

کرزی واحمدزی بنابرخصلت منحط قبیلوی وبشتونوالی باتشدیدکردن تقاضت های قومی، میخواهند زمینهٔ استمرارحاکمیت قبیله رافراهم گردانند. همسویی باطالبان وامضای موافقتنامه باگلبدین هم خطاریست که جلو رشداقوام دیگر گرفته شود وازمرکزقدرت به حاشیه رانده شوند . اکنون که جامعهٔ جهانی درکنفرانس بروکسل پانزده میلیاردالرديگر برای افغانستان تهدد کرده است، یقینا درائر خود کامگی وبکه تازی غنی احمدزی، جنگ خانگی حکومت وحدت ملی غنی وعبدالله و حرص حلقات زراندوز قسمت زیادآن به بغما برده میشود، ورا در انکشاف افغانستان وآرامی اکثریت مردم آن به مصرف نمی رسد. خداوند کشوربیچارۀ مارا ازچنگال پول پرستان، تبعیض طالبان وتماमित خواهان نجات بخشد .

اینک برگردان گزارش نیویارک تایمز : براساس دریافت بررس های امریکا، مبارزه علیه فسادازطریق کنترل و مراقبت دارایی های پولی مقامات ارشد رسمی افغانستان تقریبا ناکام مطلق است. دفتر بررس عموومی خاص بازسازی افغانستان گزارش داد که ازجمله۸۳ نفربلند پایگان افغانستان، تنهاشرف غنی رئیس جمهور کنونی دارایی خود را بصورت کامل مطابق به قانون ثبت دارایی ثبت کرده است. امریکامتحدین آن مبارزه با فساد رایک امرحتمی وجدی برای پیروزی درازمدت افغانستان مینداند. خشم مردم از فسادهمه گیر یکی ازدلائل عمده میباشد که شماری ازمردم افغانستان ازحکومت تحت حمایت غرب ناراض بوده وبه طالبان باغی رومی آورند.

گزارش بررسهای امریکابر نهاد عالی نظارت که یک ادارهٔ افغانستان میباشد و داراییهای مامورین راهنگام اشغال وظیفه و ترک آن بررسی میکند، توجه خودرا متمرکز ساخته است. براساس حکم قانون، مامورین مکلف اند درزمان قبولی وظیفه وهنگام ختم آن داراییهای خودرافاش سازند.(دنباله درص ششم)

ضیا حافظی ضیا حافظی گفت وشنود تلفونی با استاد واصف باختری در سی و پنجمین سال یاد شهادت محمد طاهر بدخشی

شادروان بدخشی
حافظی: عرض سلام وادب دارم خدمت استاد استادان ، جناب باختری صاحب گرامی ، طوریکه آگاهی دارید رهروان و محبان بدخشی بزرگ سی و پنجمین سال گردشهادت آن بزرگوار را در شهر تورانوی کانادا برگزار خواهند کرد. کمسیون برگزار کننده محفل سی و پنجمین سال یاد شهادت شاد روان بدخشی بزرگ، با فرستادن چندین پرسش برای من وظیفه سپردند تا پیام شما را به گوش اشتراک کننده گان ، محفل برسانم؛ ازینرو اگر اجازه شما باشد میخوام پرسش ها را خدمت تان مطرح کنم.

پرسش اول: استاد گرامی! شما که روابط تنگاتنگی با شاد روان بدخشی داشتید و از نوشته های شما که مشهور ترین آن«آخرین وخشور «وغزل بسیار گرانبهای شما»های فقر آلودگان «که درستایش بدخشی بزرگ سروده اید؛ نمایان گر این حقیقت است که شماعلاقهٔ خاص ومفرطی به شخصیت شاد روان بدخشی داشتید و دارید. حالا پرسش اینست که دلیل علاقمندی و عشق شما نسبت به شادروان بدخشی چیست ؟ همچنان اولین رابطه و شناخت شما از بدخشی بزرگ از کجا و چگونه آغاز گردید؟

استاد باختری : در قدم نخست اظهار سیاس وامتنان از شما جناب حافظی و از کسانیکه۳۵مین سالروز شهادت زنده یاد بدخشی بزرگ را به یادبودمیگیرند؛ و نیزازدوست عزیزوفرنزه خویش ظهورالله ظهوری سیاسگرزای میکم بابتیرسش های که مطرح کردند. در پاسخ به پرسشهای شما باید گفت: که بنده شادروان بدخشی رابرای بارنخست درسال ۱۳۳۸ ه ش در محضر مبارک حضرت مولانا خسته ملاقات کردم. غالباً که به آن زنده یاد می اندیشم، دیدارهمان روز بالباس خاص که میپوشیدند و کلاه که در بدخشان ساخته شده بود بر سر داشتند، همان سیما یادم می آید.اما درمورد علاقمندی من به آن بزرگ مردو احترامی بی کران به شخصیت ایشان مواردیست که میخوام به شما به عرض برسانم: شماو کسانیکه از دوریا نزدیک بامن معرفی دارند، ازین مسئله خوب آگاه هند که بنده هیچگاه از لحاظ سیاسی و تشکیلات با آن مرحوم پیوندی نداشتم. اما مسله به گونه دیگری باید مطرح شودونباید به پیوند سیاسی وتشکیلات زیاد بها داده شود، چون به نظر من شکنده ترین و بی ثبات ترین پیوندهمین پیوندهای تشکیلات و سیاسی است. اما چیزی که فراتر از آنها وجود دارد همان پیوند دوستی است. من به خود این جرات را هیچگاه نمیدهم که بگویم که دوست بدخشی بزرگ بودم ، اما آن سیمای محبوب همهٔ ما وشما بارها دلنوازانده را دوست خود خطاب کردند و هنگام معرفی من به یک تعداد از دوستانش بنده را به حیث دوست خود معرفی میکرد که این موجب افتخارمن خانواده و فرزندان بنده میباشد.

حافظی :استاد باختر گرامی! اگر اجازه دهیدبا تاییدحرفهای شماردهمین قسمت عرضی داشته باشم. خوب بخاطر دارم که۴۲ قبل برای اولین باردرحضور حضرت بدخشی، باشما معرفت حاصل کردم، بدخشی بزرگ برای من چنین توصیه کرده بودند که همیشه از استاد باختری بیاموز چون استاد باختری یکی از نوادر روزگار ماست. در مورد اشاره شما راجع به عضویت تان در تشکیلات مربوط آن رواتشاد ، مرا به یاد خاطرهٔ آورد که روزی از بدخشی بزرگ پرسیدم که چرا استاد باختری باوجودیکه اندیشه های شما، موضوعات ملی وسیاست عدم دنباله روی را قبول دارند، اما چگونه است که عضو تشکیلات مان نیستند؟ بدخشی بزرگ در پاسخ به پرسش من گفتند : به یاد داشته باش، دانشمندان بزرگ از جمله جناب استادباختری نیابدشامل تشکیلات ها باشند بلکه چنین بزرگ مردان تشکیلات ها را باید شلاق بزنند نه عضو آنها باشند . بنابراین، باحرفهای شما که تشکیلات ها با انضباط خشک، امر و نهی ، بالا یی و پابینی و دیدگاه های کلیشه یی، استعدادهاو رابطه ها را سخت صدمه میزند. به تایید فرموده شما واقعن بهترین معیار تأمین رابطه های انسانی همان پیوند دوستی های واقعی است.

استاد باختری: شادروان بدخشی از دیگاه من یک شخصیت کنیرالابعاد بود که میخوام به چند برجستگی شان هم دربخش سیاسی و هم در بخش فرهنگی اشاراتی داشته باشم. من و شما به یاد داریم که یک وقت درنزد روشنفکران و شبه روشنفکران ما باوری وجود داشت که همه چیز ایدئالوژی است و کسی که ایدئالوژی ندارد گویا آبرو ندارد، وجدان بیدار ندارد و از همه سجایای الوایی انسانی بی بهره است.

شادروان بدخشی در کشورما نخستین کسی است که دچار جمودی ایدئالوژی زدگی نشده بود. امروز عدهٔ زیادی از متفکرین بزرگ جهان وقتی که برسرمقولهٔ ایدئالوژی میرسند، تعریف که از ایدئالوژی ارایه میدم یا بند چنین است که ایدئالوژی، یعنی تمطیل تفکر است. بدخشی به خرد والای انسانی رسیده بود و اینکه درچرخش های گوناگون تاریخ نباید به کتاب ها مراجعه کرد بلکی باید بسیار موشکافانه وضیعت را تحلیل کرد که بدخشی چنین عادت داشت. وی ایدئالوژی را مطلق نمی ساخت مخصوصاً در سال های واپسین زندگی خود. بدخشی خلاف عده یی زیاد از رهبران جریان های سیاسی که غالباً با رگ های آماسیده یی گردن و مشت های گره کرده صحبت میکردند، آرام صحبت میکرد حتی در جدی ترین بحث ها عصبانی نمیشد وخشم خود را فرومیرد.از لحاظ تاریخ فرهنگی معاصر ما چند مساله مطرح است، مثلاً: ماشخصیت های داشتیم که شعر میگفتند وشعرینیکوهم میگفتند واطلاعات دینی وفرهنگی نیز داشتند. اما به نقاشی، تیاترو سینما ییلاقه بوده و درضمن اکثر شعرا با داستان نویسی باور چندانی نداشتند. از نظر من دوتفر(مرحوم استادنگهت سعیدی ومرحوم بدخشی) اگرچه داستان نویس نبودند ولی عشق آتشین به رمان نویسی ونگارش داستانهای کوتاه ومیانہ داشتند. مثلاً: به یادمن است که رمان مریم اسدی وسلمان علی جاعوری که مرحوم بدخشی از کسی به امانت گرفته بودند به خط خویش آنها را برای خود پاک نویس کردند. درضمن مرحوم بدخشی بسیار خوشنود می شدند که رمان یا داستان های کوتاه از نویسندگان افغانستان بخوانند و این نوع ادبی افزایش یابد؛ بنابراین در تشویق داستان نویسان جوان از هیچ کاری دریغ نمی

کردند. همچنان مرحوم بدخشی یک روز فرمودند که من فکر می کردم که دیگر دوران شاعری سپری شده است و مسایل مغلق روزگاری ما را ادبیات داستانی بیشتر میتواند بازتاب دهد. اما با خواندن بعضی نمونه های شعر افغانستان و ایران در یک دهه اخیر، من تقریباً به این باور خود خط مسخ کشیدم . یک مسئله دیگر در شخصیت بدخشی بسیار شایان توجه است. شما تصویر کنبد میخوام فاصله سالهای (۱۳۴۰–۱۳۵۰) ه ش یعنی یک دهه راموردنظر قرار دهیم. روشنفکران وشبه روشنفکران ما مخصوصاً آنهای که در سازمانها و نهاد های چپ جای داشته اند، یا به قول یک نویسندهٔ اروپایی، آنانیکه در دریاده رو خیابان چپ تاریخ حرکت میکردند؛ اصلاً به استنادانی نسلهای پیش از خود اعتنایی نداشتند. برای آنها شخصیتهای چون: استاد بیتاب، عبدالهای داوی، استاد خلیل الله خلیلی، مرحوم مولانا خسته، مرحوم مولانا محمد سلیم طغرا، مرحوم میا عبدالکریم حسینی بدخشی، مرحوم مولانا قربت، مرحوم مولانا غلام نبی کاموی، مرحوم مولانا عبدالحی پنجشیری وبکدهه شعرا وادابی دیگر اصلاً ارزش وپهای در دیدگاه این عناصر چپ نداشتند. هنگامیکه بابیکی ازآثاروبرومیشدند یانام شانرامی شنیدند ویا کتاب هایشان رامیدیدند، برخوردشان مانندیک فردی بود که به یک کورستان بسیار قدیمی برود و کتیبه های قبرها را بخواند. جالب است که بدخشی بابسیار از کسانیکه در فوق نام بردم اگر حشرونشر دایمی نداشت، به مناسبتهای به دیدار شان می شتافت وبرای شان ارج و حرمت زیادی قابل بود. دست شانرا میپوسید وآنها را قطه های عطفی در تاریخ معاصر کشورما میدانست. همچنان به مورخین بزرگ کشورماچون: میرغلام محمدغبار، میرمحمدصدیق فرهنگ، استادمحمدعلی زهما، استاد میرحسین شاه احترام بسیار زیادقابل بود، و به خواندن آثار یک تعداد از آنها دوستان خویش را تشویق میکرد. من دقیقاً یادم است، هنگامیکه دو کتاب مرحوم استاد نگهت سعیدی که یکی آن ترجمه بود بنام (تفکر و نگارش) ودیگری بنام(متنهای قدیم تترفارسی) چاپ شد، مرحوم بدخشی غرق در شادمانی بود. او می گفت که این دو کتاب دو حادثه است واستادنگهت سعیدی راباعدهٔ از دوستان خود به ضیافت فراخواند. وی هرائری که از یک شاعرو نویسنده انتشار میافت، غرق درشادمانی می شد و همچنان نارسایی و فتوری در آثار تحقیقی یا در آثار آفرینشی کسانیکه به آنهاعلاقمند بود میدید. بسیار نا آرام میگردد. لغزش ها را ولو جزئی بود برنمی تافت ومیگفت این لغزشهای کم کم هستند که بالاخره به لغزشهای بسیار بزرگ و حتی به انحطاطی قریحه ای یک عده مبدل خواهند شد. این تنها مرحوم بدخشی نبود که به این بزرگان علاقمندی واحساس حرمت گذاری داشت، برعکس آنها همه نسبت به بدخشی بزرگوار نیز محبت داشتند.

حافظی: استاد باختر گرامی، تا جابکه من میدانم، شما به روان شاد بدخشی خیلی نزدیک و با هم صمیمی بودید. چنانچه ، پس از ششم جدی ۱۳۵۸ اثر گرانبهای «آخرین وخشور «شما، که از نظر ادبی یکی از شهرکپهای ادبی و همچنان ، جامع ترین اثر درشناخت روان شاد بدخشی است که هیچ کسی به این صلابت، عشق وزیای بیان نکرده است. پس شما از شادروان بدخشی خاطرات فراوان دارید، لطف فرموده یکی از خاطرات خویش را برای دوستداران بر نامه نگیں هویت و برگزار کننده گان محفل سالگرد روان شاد بدخشی بیان کنید. استاد باختری : من یک مثال و یک خاطره برای شما نقل میکنم. با نام استاد بزرگ شادروان استاد ملک الشعراییتاب همه ما آشنایی داریم. استاد بیتاب گذشته ازاستادی ومقام بسیار والادعلوم بلاغت، یک دانشمندجامع المعقول ومنقول بود. درحلقات بسیارخاص ازاونام شیخ الحدیت، اهل زهدواهل نمازیادمیگردید.حادثهٔ سوم عقرب سال ۱۳۴۴ ه ش اتفاق افتاد وفردای آن یک شایعه در کابل پخش گردید که گو یا محمد طاهر بدخشی کشته شده است. درهمین سال استاد بیتاب را از دانشکده ادبیات دانشگاه کابل بازنشسته کردند یعنی صدها نفر را ازقبض حضور ایشان محروم ساختند و به ایشان یک لقب تشریفاتی سناتور دادند. اما بازهم استاد یتاب گاهگاهی به دانشگاه کابل تشریف می آورد. آن زمان من محصل دانشگاه کابل بودم. استاد کسی را عقب من فرستاد. وقتی به محضر استاد رفتم، یک نم اشک در چشمان استاد یتاب دیدم. استاد فرمودند: که، واصف میخوام بدانم که یک خبر شنیدیم درست است یا نه؛ گفتم بفر ما بییداستاد آن چه است؟ استاد فرمودند شنیدم که طاهر جان شهید شده است؛ هنگامیکه من گفتم: خوشختانه این شایعه نادرست است و بدخشی در توقیف ولایت است، اشکی که دلالت بر اندوه استاد میکرد به اشک شادی تبدیل گردید.

استاد ناظمی در یک مقاله ی خود نوشته بود ، که عظمت خداوند گار بلخ در دو کلمه منحصر به شخصیت خود اوست. یکی همان کلمه مولانا ، هنگامیکه ما مولانا میگویم درحالیکه در تاریخ فرهنگ و علوم ماصدهامولانا وجود دارد. اما فوراَ سیمای تائناک مولانا جلال الدین محمد بلخی یادمان میآید . همچنان هنگامیکه ما مثنوی میگویم درحالیکه یک قالب شعراست وهزار بیت دقیقی، شهاده فروسی وخمسۀ نظامی همه در قالب مثنوی هستندولی مثنوی را برای خویش خاص ساخته است .

بدخشی صاحب کلمه طاهر جان را در نزدی پیرمردان بسیار معظمی آن دوره به خود اختصاص داده بود طوریکه هر گاه آنها طاهر جان می گفتند فقط منظور شان یک طاهر جان که آن طاهر جان یگانه بود.

حافظی : استاد باختری عزیز! همان گونه که بدخشی بزرگ مساله ملی و رفتن به طرف یک دولت ملی، پروسه ملت شدن و شرایط آنرا بیان کرده همچنان صریح گفته بود که بدون حل مسله ملی رفتن به طرف ملت شدن در شرایط فعلی کشور ما و مناسبات اجتماع موجود آن تا ممکن است، که این مسله در همان زمان با واکنش های فراوان همراه بود. متأسفانه امروز هم می بینیم که هنوز اندیشه ملت سازی بر مبنای همان فرضیه های قرن نوزده ویستم جریان دارد ، که تسلطه یک قوم بالای اقوام دیگر با ادغام هویت های اقوام دیگر در یک هویت قوم حاکم گویا اکثریت ، راه رسیدن به ملت و دولت ملی می دانند. نظر شما استاد گرامی درین مورد چگونه است؟

استاد باختری: مرحوم بدخشی خلاف آنچه یکمده تصور میکنند هیچگونه تعصب و تنگنظری نداشت؛ نه بازبانی ، قومی دشمن بود و نه با فرهنگی ؛ منطق آن بزرگ مرد این بود که تاریخ جابجر تاریخ با مقتضیات تاریخ مارا برسر یک سفره نشاندۀ که در این سفره نه کسی باید شکم بارگی کندونه کسی گرسنه ازسراین سفره بلندشود. به همه زبانها احترام داشت وغنامندی هر زبان موجب انبساط خاطر وشادمانی وی میگردد. به یادم است، هنگامیکه استادشهیدداکترسید بهاءالدین کتاب «لجبرواختیار دیا لتیک «را نوشت. بدخشی به بسیار شادمانی میگفت که کار محقق قندهاری یعنی ملا حبیب الله قندهاری دانشمندمتبحردر علوم عقلی بعد از مدتی تداوم یافت. این سخن را نیز از زبان آن مرحوم شنیدم که گفت: خدمت بزرگ استادعبدالروف ینووا به زبان پشتو کرده که لندی های بسیار زیبای زبان پشتور زبان فارسی ترجمه کرد که برای هردو زبان ارزشمنداست.(ص۸)

بازگشت همه به سوی اوست .

عرض تسلیت به خانوادهٔ سوگوار بقائی

بدینوسیله از جانب خودم، همسر حمیده ظفری و تمام اعضای خاندان ظفری، به مناسبت وفات المناک مرحومه شیماجان بقائی در کابل، به دوست ارجمند ودانشمند جناب محترم عبدالخالق بقائی، مادران مرحومه، داکترهما یون جان بقائی، مسعودجان بقائی، تمیم جان بقائی، قیس جان بقائی، یماجان بقائی، ثریاجان فیضی، شهلاجان لطیفی ذکیه جان بقائی، ظریفه جان بقائی، مریم جان ظفری ولیزاجان بقائی، بانو ضیا گل عمه، جناب سخی داد ماما و تمام خانوادهٔ محترم بقائی، تسلیت عرض میکنم، خاندان و خود رادر ماتم شان شریک میدانم. برای مرحومه جنت معلی و برای خانوادهٔ ماتمزدۀ بقائی صبر جمیل آرزو می نمایم.
عبدالودود ظفری

– همکاران قلمی ومدیرامید به مناسبت وفات دختر همکار گرامی و ارجمند ودانشمند خویش، صمیمانه ترین تسلیت وهمدردی رانثار جناب بقائی وخانوادهٔ محترم شان میکنند.
روان مرحومه درذیل الطاف الهی شاد وجنت مکان باشد، به بازماند گانش اجر وصبر فراوان می طلبند.

تقدیم تسلیت و تعزیت

وفات بانوی بزرگوارهمسردانشمندگرامی جناب پروفیسرداکتر عبدالواسع لطیفی راه که برای همهٔ ما حیثیت مادرمهربان راداشتند، خدمت جناب لطیفی وفرزندان ووابستگان شان ازصمیم قلب تسلیت میگویم، روان مرحومه شاد باد وجایش بهشت برین . آمین

نصیراحمدرازی و خانواده از شهر سدنی، استرالیا

اظهار غمشریکی

– وفات شخصیت فرهنگی جناب فیض محمدخان را که از خدام سابقه دار معارف کشوریودند، واخیراً درفلشگ نیویارک به رحمت حق پیوستند، ضایعه بزرگی برای اهل معارف میشمارم . من به روان آن بزرگوار دعا و درودمیفروسم، جنات برین جایگاهش یاد .

صفی الله الترام، ژورنالیست آزاد، نیویارک.

– وفات شادروان فیضی محمدخان رابه خانوادهٔ گرامی شان واهل معارف کشورصمیمانه تسلیت میگو یم . امید

تولویون ژوندون ... (دنباله از صفحهٔ پنجم)

خوشبختانه مردم شمالی این بر نامهٔ شوم و خیانۀ غنی احمدزی رادرک کرد و دربرابر این توطئه مردان ایستادند ونگذاشتنداین یکصداپیست و پنج هزارپشتون کوچی قبایلی وطالبی چون مارآستین درسرمین شان جاگزین ساخته شونند. مردم شمالی آفرین به این هوشیاری تان ! مردم شمالی هنوزفراموش نکرده اند که همین پشتونهابودند که درشمالی قتل عام گردنوبه حیثیت وناموس مردم شمالی تعرض کردند، هزاران دختر نابالغ شمالی راهم پشتونهای جنوبی وهم طالبان پشتون به قسم غنیمت باخود بردند و پدر ومادرایشان درفراق آنها میسوزند واز زنده ومردۀ آنهاخبر نداردونی دانند که بالای آنهاپشتونهای ظالم چه روز و روز گاری راآورده اند. / (دنباله در امید آنلاین)

انزوای سیاستمداران پنجشیری (دنباله ازصفحهٔ سوم)

قانونی که از ریاست پارلمان زده شد، می‌رود ودرلندن خانه نشین می‌شود؛ متأسفانه همان شده است. بسم الله خان دریاخ بزرگش در کونتل خیرخانه میچرخد، احمد ضیا نیزازاشرف غنی مینالد، احمدولی اکت روشنفکری میکند، امرالله صالح نیز فقط تحلیل و تبصره میکند، ایزدیار دیگر معاون سنا نیست، داکتر مهدی کتاب می نویسد و منصور هنوز همان منتقدی هست که بود... خلاصه اینکه دست پنجشیر از قدرت کو تاه شده و گویا هدفمند و زیرکانه، ازِ حکومت و شراکت در قدرت سیاسی، حذف شده اند. جای آنانرا افرادی پر کرده اند که یکسره خرابکاری میکنند. پنجشیر دیگر ایهت دیروز راندارد، توانمندی شراکت در تقسیم قدرت را از کف داده؛ امااین درۀ باریک ودرازهنوزهم به شکل نانوشته، مرکز اقتدار تاجیکان افغانستان است؛ مردم پنجشیر ثابت کرده اند که مردمی اهل سیاست هستنودرموردسرنوشت ومفاخرشان بسیارحساس میباشند.

حذف عامدانه و هدفمندانه سیاستمداران و فن سالاران پنجشیر، تبعاتی دارد که گردانند گانش، از آن غافل مانده اند. حذف طیف سیاسی و اداری پنجشیر و بزرگان تاجیک از قدرت، موجب تقویت شو ها یا نمایش ها و قدرتمنایی های خیابانی می شود که به بهانه های مختلف شاهد آن خواهیم بود؛ سالگرد شهادت مسعود نمونه ای از آن است. حذف سیاستمداران پنجشیر، توأم با قوم محوری و استبدادپیشگی حکام، موجب آزاد شدن نیروی خفته در درون جوانانی میشود که باری خودرا درحادثه هشتم جوزای سال ۱۳۸۵ نشان داد و تا مرز سقوط حکومت کرزی به پیش رفت.

یکی از بزرگترین ثمرات جهاد و مقاومت مردم افغانستان این بوده که همه اقوام بدانندوبگویند که ما از هیچ کس و قوم و طایفه و جغرافیایی کمتر نیستیم؛ در چنین ثمره ای، احمدشاه مسعود و پیروانش نقش محوری داشته اند. حامد کرزی هرچنددر پی تضعیف جایگاه تاجیکان و سیاستمداران پنجشیری بود اما زیرکانه سیاست میکرد و بی پروا حذف نمی کرد؛ اما اکنون تک تازی و انحصار طلبی یک حلقه و یک تیم خاص، نادیده انگاشتن آرمانها و علایق مردم افغانستان به شکل ناشیانه آغاز و تقویت شده که این میتواند تبعات سنگین برای کشورو برای روحیه همگرایی و همبذیری ایجاد نماید.

چنین فضایی می طلبد که سیاستهای حذفی از جانب عناصر انحصارگرا به کنار گذاشته شده و سیاستمدارانی که روزی از استوانه های نظم و نظام بوده اند به خود آیند و همت نمایند. بی انگیزگی، جبن و رفاه زدگی سیاستمداران پنجشیری عواقب بدی برای مردم و ساختار سیاسی افغانستان خواهد داشت. /

استادعبدالعلی نور احراری فریمونت – کالیفورنیا
آغوش وطن
وطن مارازخودراندی مگرفنست تقصیری زاول سرنوشت این بودو آنرا نیست تغییری چو کردی ازدرت بیرون به زیر آسمان جستم یکی منزله مأمون که ماربودتقدیری وطن گم کرده ام آری نباشداین وطن ازم به هجران مبتلا گشتم و آنرا نیست تدبیری وطن گم کرده ام آری نباشداین وطن ازم نخواهم رست زین دامیکه افتادم به تزویری گشاغوش ای میهن که یارآشنا ید جوان رفتست وباز آیدیکی پیرزمینگیری

به یادشادروان محمدعصیم کوشان، که همکار مهربان امیدتاروز پیوستن به حضرت حق (ج) بود .

محمدعصیم دردوماهگی درآغوش پدر، محمدقویوم درکنارمادر (کابل ۱۹۸۲)

محمدعصیم جان در ۱۵ سالگی بابردارش محمدقویوم جان ومادرویدرش (سال۱۹۹۷ شهراלקسندریه، ورجینیا)

سالگردشهادت محمد عصیم جان کوشان

(تولد: ۵ سپتمبر ۱۹۸۲ کابل – وفات: ۲۵ نومبر ۲۰۱۵ وودبرج ورجینیا)

آسمان را هوس یوسه زدن برخاک است،

چه دعایی کُمت بهتر از این

که خدا پنجرۀ رو به اطافت باشد،

عشق محتاج نگاهت باشد،

و دلت وصل خدایت باشد .

بسمه تعالی

كُلُّ مَنْ عَلَيهَا فَاَن وَيَقِي وَجَهَ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْاَكْرَامِ

برادر دانشمند و گرامی آقای محمد قوی کوشان ! سالگرد شهادت ناپهنگام محمد عصیم جان را خدمت شما، مادر مرحومی وهمه اعضای فامیل تسلیت عرض داشته، برای وی فردوس برین وبرای همه بازماندگان صبر جمیل واجرجزبل از بارگاه الهی استدعا دارم.

گذشت سالی زمرگ ناپهنگامت عصیم جان

بگردید قامت بابا و مامت همچو کامان ندارند از فراقت قدرت تمديد «اميد»

خدایت صبردهد شان، ز دوری توو هجران پوهنوال داکتراسدالله حیدری – ۱۶، ۲۰، ۱۱، ۱۳، سدنی، آسترالیا ./

الا ای باغبان به باغت کاردارم به مانند گلت یک باردارم

چهل ودوسال قبل قوای گشتاوی داوؤدی، برادرم را که ۲۴ بهار زندگی را داشت، گرفتار ودراتاقی که شب وروز برایش یکی بود، سپردنش تاوقتیکه خلقی های آدمکش ویرایا ۱۸۰استاد دانشگاه و محصل خدایپرست و وطندوست به جوقۀ اعدام بست شان . از آن به بعد شب وروزم یکسان است جز این که شهادت عصیم جان رابرایت تسلیت بگویم وصبر از درگاه لایزال برای داکتر ثنیهلہ مادر داغدیده یخواهم کاردگر از من سیاه روزساخته نیست. غم شریکتان سید آقاهرنی، هسپانیه ./

نصیراحمد رازی سدنی – آسترالیا

داستانهای همسو با تصوف (۲۰)

حقیر، شایسته آن دانستم که چندقسمت دیگر راباصحبت درمورد تصوف مولوی بحث را به درازا بکشم . ریاضت و ذکر وفکر– با وجد و حال رقص وسماع در تصوف مولوی:

تصوف اسلامی رشته ها وسلسله های مختلف ومتنوع دارد، که هر کدام به داشتن فصلی ممیز از نوع عقاید وآداب ورسوم وشعارهای خالص، از دیگرطوایف ممتاز ومتشخص میشوند. اما ازیک نظر میتوان جمیع طوایف وفرق صوفیه را به دوقسم کلی تقسیم کرد: یکی اهل زهد و ریاضت وعبادت و ذکر وفکر، دیگر اهل وجد وحال ورقص وسماع . از باب مثال میتوان فرقهٔ معروف نقشبندیه را ازقسم اول، وطایفهٔ قادریه را ازقسم دوم شمرد . طایفهٔ نقشبندی بعنوان صوفی وقادریه بنام درویش خوانده میشوند. نقشبندیه اهل زهد وعبادت و ذکر وفکراند، ودر تمید و التزام اوامر ونواهی وفرايض ونوافل شرعی اهتمام میورزندو مخصوصا به (ذکر خفی) و(خلوت درانجمن) که یکی ازشعارهای طریقتی ایشان است، بسیاراهمیت میدهند. اما وجد و حال ورقص وسماع راسخت منکر اندو آنهارا بدعت حرام میشمارند. نقطهٔ مقابل آنهافرقهٔ (قادریه) است که اصلا به زهد و ذکرخفی اعتنا واعتقاد ندارند، بلکه اساس طریقت آنهامبتنی به (ذکر جلی) ومجمع وجد وسماع است.اما مُلک تصوف مولوی ازین جهت مابین طرق و سلاسل صوفیه ممتاز و مشخص است که میان هردوطریقهٔ عبارت وریاضت و ذکر وفکررا با عشق وشور وجذبه و وجد و حال ورقص وسماع جمع کرده است. بدین معناکه مراتب ومدارج سیروسلوک ازعبادات شرعی شروع وبه مقام جذبه عشق و شورومستی وجولورقص وسماع منتهی میشود، و چنان است که

شرح اشتراک (امیدآنلاین)

ایالات متحده: ۶ ماه (۴۰)دالر= یکسال(۶۰) دالر

کانادا: ۶ ماه (۴۵) دالر = یکسال (۹۰) دالر

سایرکشورها: ۶ ماه(۵۵) دالر= یکسال (۱۱۰)دالر

Omaid Weekly
2002 Mayflower Dr.
Woodbridge, VA 22192 USA
Tel/Fax : (703) 491-6321

کلیم کاشانی

رو پس نکرد، هرکه ازین خاکدان گذشت

«زین گدِ رگه بکجاندل بدمن هرچه رامینگرم میگنرد»(بیدل)

پیری رسید و موسم طبع جوان گذشت

ضعف تن از تحمل رطل گران گذشت

وضع زمانه قابل دیدن دو باره نیست

رو پس نکردهرکه ازین خاکدان گذشت

در راه عشق، گسریه متاع اثر نداشت

صد بار از کنسار من این کاروان گذشت

از دستبرد حُسن تو بر لشگر خزان

یک ذره خوان گل ز هزار ارغوان گذشت

حب وطن نگر که ز گل چشم بسته ایم

توان ولی ز مشّت خس آشیان گذشت

طبعی بهم رسان که بسازی به عالمی

یا همتی که از سرعالم توان گذشت

در کیش ما تجرد عنقا تمام نیست

در قید نام ماند اگر از نشان گذشت

مضمون سرنوشت دو عالم جز این نبود

کان سر که خاک راه شد از آسمان گذشت

بی راهرو اگر نستوان رفت، پس چرا

چشم از جهان چوبستی از او میتوان گذشت

بدنامی حسیات دو روزی نبود یش

گویم کلیم باتو که آن هم چه سان گذشت

یک روزصرف بستن دل شد به این و آن

روزی دگر به کندن دل زین و آن گذشت

اهل هر درجه ومقامی باید درهمان پایه بنشیند، حق مداخله وشرکت دردرجات بالاترندارند، و ازین جهت است که مجالس رقص وسماع آن طایفه نظیرمجلس (نیاز) سلسلهٔ نعمت الهی، به جمعی و عدهٔ مخصوص وممتاز ازگروه پیشکسوتان و کامالان و واصلان طریق اختصاص دارد. مبتدیان ومیانہ حالان رادر آن مجامع راه نمیدهند تا به جماعت ناهالان ودوره گردان چه رسد .

بر سماع راست هر کس چیز نیست طعمهٔ هر مرغی اتحیر نیست

خاصه مرغ مُردۀ پوسیده بی برخیالی اغمی دیده یی

درطریقهٔ مولویه ریاضتهای شاق وچله هاو امتحانهای سخت را باید گذرانید.

عجیب است که پارهٔ ازمدعیان مولوی شناسی و کسانیکه خود رابه عرفان و تصوف می بندند، از مسلک ومکب مولویه غیرازهمان رقص وساع و ساز وآواز چیزی دیگر درک نمی کنند، ازجذبهٔ توحید و کوشش وکنش مستی وشور واستغراق الهی که عارفان صاحبدل رادر آن احوال دست میدهد، مطلقا خبرندارند، چنانکه بازهم مولوی میگوید:

محرم این هوش جز یهوش نیست مر زبان رامشتری جز گوش نیست
شرط اصلی اساسی آن اصوف درمذهب عرفان مولوی اینست که ساختگی واختیار وبه خودبندی نباشد، بلکه سلطه ونیروی جذبه ویی خودی وطوفان محو ونیستی واختلاس عقل، بی اختیار سراسروجود عارف واصل راگرفته ومثل طایر پرسته باشدنه پرسته. اینجاست که حالت سرمستی وجد وسماع، شورو ولوله، رقص وترانه وساز وآوازی اختیار بر وی دست میدهد وآتجه بر ناقصان خام خرام بود، بر وی مباح میگردد. این بیهوشی ازنوع خلسهٔ ملکوتی وعشق وجنون الهی است، نه ازشراب وچرس و بنگ وامثال آنها. توجه کنیدکه مولوی در این مورد چه زیبا می فرماید :

تا دمی ازهوشیاری وارهند ننگ خمر و بنگ بر خودمی نهند

جمله دانسته که هستی فح است ذکر وفکر اختیاری دوزخ است

می گریزند ازخودی درینخودی یابه مستی یا به شغل ای مهتدی

نفس راران نیستی وامی کشی زآنکه بی فرمان شد اندیهوشی

نیستی باید که آن ازحق بود تا که بیند اندر آن حسن احد

ساز وآوازدرنظر مولوی نغمهٔ توحیدعاشقانه است وبدین سبب سماع را عدهٔ روح عاشقان و وسیلهٔ جمعیت خاطر وقوت فکروضمیر می دانند.

پس غذای عاشقان آمد سماع که از اوباشد خیال اجتماع

قوتی گیرد خیالات ضمیر بلکه صورت گردد ازبانگ و صفیر

یعنی بانگ و صفیر سماع نه تنهاموجب قوت خیالات ضمیرمیگردد و روح رانیز نیرو ونشاط میبخشد ووسیلهٔ انقلاب نفوس ودگرگونی احوال روحانی میشود.

آتش عشق از نواها گشت نیز آتچنان که آتش آن جوز ریز

داستان –ابراهیم ادهم: وقتی به صید بیرون رفته بود هانقی آوازداد و گفت: نه بهر این کار افریدند ترا ! روزی به ندیمان گفت اسب زین کنید که به شکار میروم، تااین حال به کجاخواهدرسید. برنشست وروبه صحرا نهاد. چون سراسیمه درصحرا میگشت چنانکه نمیدانست که چه میکنند، در آنحال از لشکر جدا شد ودورافتاد، آوازی شنید که بیدارباش، اوتانشنیده کرد. دوم بارهمین آواز راشنید که بیدارباشد، سوم بار خودرا از آنجا دور کرد وبازهم همان آوازشنید که میگفت بیدار باش تا پیش ازینکه بیدارت کنند. چون این خطاب بشنید یکبار ازدست برفت، ناگاه آهویی پدیدآمد، خوشن رابدومشغول کرد، آهوبه سخن آمد و گفت: مرابه صید تو فرستاده اند نه تورابه صیدمن، تومراتوانی صید کنی.(دنباله درص هشتم)

کتاب (یادداشت‌های استادخلیل الله خلیلی) توسط بانوماری خلیلی ناصری وآقای افضل ناصری،به تازگی به زبان انگلیسی ترجمه شده است. علاقمندان میتوانندیک نسخهٔ انرااز مرجع ذیل بدست بیاورند :
Memoirs of Khalilullah Khalili: An Afghan Philosopher Poet – A Conversation with his Daughter, Marie
(ISBN-13: 978-0615889726, 554 pages, \$19.99) is available in paperback in English and Persian at www.amazon.com**.**

کشت زعفران در بامیان پر بار بوده است

۲۳ نومبر /بامیان- صدای امریکا: زعفران، محصولی که در چند سال اخیر نام افغانستان را در سطح جهان، در صدر باکیفیت ترین تولید کنندگان آن گیاه قرارداده است.
امانداشتن تجربه کافی دهاقین ولایات مختلف، هنوزهم یکی از چالشهای عمده در ترویج بیشتر این محصول محسوب میشود. برای نخستین بار دهاقین بامیان، ازکشت وتولیداین گیاه پردرآمد تجربهٔ مثبت بدست آورده خواهان ترویج بیشترآن ازسوی وزارت زراعت اند.
شماری ازدهاقین میگویندحاصل این گیاه دربامیان مثبت بوده وجاگزین خوبی برای محصول کم درآمد کچالوو سایرمحصولات می‌باشد.سیدحسن پیام، یکی از زارعین زعفران گفتلدر زمینهٔ کشت و پرورش زعفران از تجربهٔ اندکی برخوردار بوده اند اما کشت آن نتیجه مثبت برای زارعین به دنبال داشته است.
من ۵۰۰ کیلو پیاز زعفران را از بخش ترویج ریاست زراعت بامیان گرفتم، باآنکه اولین تجربه ام بود ومعلومات کامل هم درموردکشت آن نداشتم و در عین حال ریاست زراعت نیز راهنمایی لازم انجام نداده بود، اما نتیجه قناعت بخش داشت وخوب بولم.

ریاست زراعت بامیان میگویدامسال حدود ۲۵۰۰ کیلوگرام زعفران برای دهاقین این ولایت توزیع شده است.
برخی ازدهاقین اما، از تجربهٔ کم و عدم همکاری ریاست زراعت در زمینهٔ پرورش زعفران شکایت دارند.
آنان میگویندپیاز زعفران امسال با تأخیر در دسترس دهاقین قرار گرفت و ازسویی هم راهنمایی های لازم درزمینه آبیاری، خیشاوه و پرورش این محصول برای دهاقین ازسوی ریاست زراعت انجام نشده است.بامیان از ولایات سردسیر افغانستان است که بیش از ۸۰درصد باشندگان آن زراعت پیشه اند.
عمده ترین محصول زراعتی این ولایت را تاکنون کشت کچالو تشکیل می‌دهد.
امادهاقین ومتخصصین زراعت میگویندبرای ترویج محصول پردرآمد زعفران در آن ولایت و ترویج چند محصولی در بامیانللازعفران بهترین گزینه استل
کشت آزمایشی زعفران دربامیان: ریاست زراعت نیز نتیجه کشت زعفران درآن ولایت را رضایت بخش خوانده میگویندهنوزهم زعفران در بامیان به شکل آزمایشی کشت می‌شود.
انجنیرعبدالوهاب محمدی رئیس زراعت بامیان گفتل تا هنوزمقدار مشخص تولید زعفران در بامیان معلوم نیست اماهمکاری وزارت زراعت تلاشها جریان دارد تا درسال های آینده، کشت زعفران در این ولایت به شکل معیاری تر و بهتر انجام شود.
امسال نزدیک به ده جریب زمین زعفران کشت شد که نتیجهٔ مثبت داشته ودر سال‌های آینده تلاش بر توسعه و راه اندازی برنامه های آموزشی جریان دارد.

متخصصین میگویند افغانستان یکی از بهترین زعفران جهان را دارا می باشد.
بهترین زمان کشت زعفران درافغانستان، ازسوی متخصصین، ماه جوزا خوانانده شده؛
امادهاقین بدلیل ناوقت دریافت کردن پیاز زعفران دربامیان، آن را در۱۵ماه سنبله زرع کرده اند.
سیماغوریانی متخصص کشت زعفران در ولایت هرات در این باره گفت:
بهترین زمان کشت زعفران ماه جوزا است و در عین حال زمان آبیاری این محصول در ماه میزان فرا می‌رسد که باید دو هفته در میان، دوبار آبیاری شود.این در حالیت که شماری ازدهاقین دربامیان حتی بیشتر ازچهار بار نیز کشت‌زارهای زعفران شان را آبیاری کرده اند.

انستیتیوت جهانی سنجش ذایقه و کیفیت، در چند سال اخیر، زعفران افغانستان را یکی از بهترین و مرغوب‌ترین زعفران جهان برگزیده است.

ترکیه به هزاران افغان سند اقامت داد

۲۳نومبر /اقره- صدای امریکا: سفارت افغانستان در ترکیه میگوید شاید حدود ۸۰هزار افغان سند اقامت ترکیه را گرفته باشند.
خبر د جابادهای منقول و غیرمنقول در ترکیه، سرمایه گذاری در آن کشور که کم از کم برای سه سال زمینهٔ کار فراهم سازد،بهم پس انداز سرمایهٔ نقدی برای سه سال در بانک‌های ترکیه، شرایطی است که گرفتن اقامت سه تا پنج سال و شاید هم در آینده زمینهٔ گرفتن شهروندی ترکیه رابرای خارجیان مهیاسازد.مساعد شدن این زمینه سبب شد که ده هاهزار افغان نیز مانند شهروندان برخی کشورهای دیگر برای گرفتن ویزهٔ اقامت ودر دراز مدت اخذ شهروندی ترکیه، در آن کشور خانه وجایداد خریده، سرمایه گذاری کنند یا هم در شماری از بانک‌های ترکیه پول پس انداز کنند.

سهیلامان مستشارسفارت افغانستان در ترکیه گفت شمار افغان‌هایی را که در ترکیه جایداد خریده یا سرمایه‌گذاری کرده اند، دقیقاً نمی‌داند اما تخمین می‌زند که شاید بین ۵۰ هزار تا ۸۰ شهروندافغان در شهرهای مختلف ترکیه زندگی و کار و بار کنند.
خانم امان افرو دیش از ۴۲ هزار شهروند دیگر افغان از طریق سازمان ملل تقاضای پناهندگی در ترکیه داده اند که به گفتهٔ وی طی مراحل درخواست‌های آنان جریان دارد.

حافظ احمد میاخیل مشاوره مطبوعاتی وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان میگوید حکومت افغانستان آمار دقیق افغان‌های مقیم ترکیه را در دست ندارد.

چرا ترکیه؟
مليون‌ها شهروند افغان درجریان حدود چهار دهه جنگ درافغانستان، به آرزوی زندگی امن و مرفه و آیندهٔ بهتر به کشورهای همسایه و سایر ممالک مهاجر شده اند.
ترکیه به مثابهٔ پل میان آسیا و اروپا شرایط صدور ویزه را برای شهروندان افغان سهل ساخته است.

هارون از حدودسه سال به اینسو در شهر استانبول ترکیه زندگی میکند. او که در افغانستان بایک موسسهٔ خارجی کار میکند، پس از خریدن یک خانه در ترکیه به ارزش حدود ۱۰۰ هزار دلر امریکایی، اکنون سند اقامت آن کشور رادریافت کرده است.
هارون گفتل افغان‌ها به دو دلیل اینکار رامیکند: یکی اینکه آیندهٔ خود را در افغانستان خوب نمی بینند، دوم اینکه برای رفت وآمدبه سایر کشورها به ویزه نیاز دارند که داشتن اقامت و شهروندی ترکیه گرفتن ویزهٔ سایر کشورها را برایشان سهل میسازد.
در شهرکی که هارون زندگی میکند، ده ها خانوادهٔ دیگر افغانستان نیز در امن و آسایش زندگی می کنند.

maid Weekly

The Most Widely Read Afghan Publication in the World

Volume 25, Issue No. 1027 , November 28, 2016, ISSN 1098-

8777
Founder, Publisher & Editor-in-Chief: Mohammad Qawi Koshan
2002 MAYFLOWER DR. WOODBRIDGE, VA 22192 U.S.A.

Tel/fax:(703) 491-6321 Email : mkqawi471@gmail.com

سرمایه گذاران افغان: آمده افغان‌هایی که در افغانستان زندگی و کار و

بار خوب دارند، اما خود را مصون فکرنمیکند، نیز ترکیه را محل مطلوب برای اقامت خود میدانند.
با آنکه ارقام دقیق این افغان‌ها در دست نیست، به باور خان جان الکوزی معاون اتاقهای تجارت وصنایع افغانستان شاید شمار آنان به ده هاهزار نفر برسد.
الکوزی گفتل سرمایه گذاران متمول و شناخته شده برای اقامت به ترکیه نرفته اند بلکه آمده افغان‌هایی در آن کشور سرمایه گذاری کرده اند که در ۵ اسال گذشته از طریق گرفتن قراردادهای خارجی صاحب پول وزندگی بهتر شده اند و اکنون در افغانستان خود را مصون حس نمیکند.
میتوانم بگویم شمار آنان به حدود ۰۰ نفر میرسد.
موصوف گفت عزیمت این افراد بر سرمایه گذارهای کوچک در افغانستان تأثیر دارد اما سرمایه گذاری های بزرگ را متأثر نمی سازد.

به نظر میرسد که با اقدام جدید ترکیه شاید عزیمت افغان‌ها به آن کشور مانند شهروندان برخی کشورهای دیگر بیشتر شود.
نصبب جاگیر استاد یونیورستی باسیشیر ترکیه گفت سهل شدن شرایط گرفتن شهروندی ترکیه شاید تقاضا را بیشتر سازد، اما وی نگرانی دارد که شاید شماری از مردم پول‌های غیرقانونی را به آن کشور منتقل سازند.

ترکیه دروازهٔ اتحادیهٔ اروپایی پنداشته میشود که مهاجران اکثر کشورها با عبور از آنجا رهسپار کشورهای اروپایی می شوند.
هم اکنون به اضافهٔ مهاجران افغان، شمار زیاد شهروندان عراق، سوریه و لیبیا در ترکیه پناه جسته اند.

بررسی مسأله استیضاح وزرا جریان دارد

۱۸نومبر /کابل- صدای امریکا: دادگاه عالی میگوید براساس قانون این اداره بررسی‌های خود را بر قضیه استیضاح وزرا آغاز کرده و هنوزهم جریان دارد.
عبدالله عطایی رئیس تعلیمات قضایی دادگاه عالی روز شبه گفت قضیه استیضاح برخی وزرا که به این اداره راجع شده، مطابق ماده ۱۲۱ قانون اساسی روی ای کار صورت بگیرد.
در مادهٔ ۱۲۱ قانون اساسی افغانستان آمده ، بررسی مطابقت قوانین، فرامین تقنینی، معاهدات بین‌الدول ومیناقهای بین‌المللی باقانون اساسی وتفسیر آنها براساس تقاضای حکومت یا محاکم، مطابق به احکام قانون از صلاحیت دادگاه عالی میباشد.
هنوز مشخص نیست چه زمانی فیصله دادگاه عالی در این رابطه نهایی میشود؛ اما شورای ملی گفت آندادگاه مرجع تفسیر قانون اساسی نیست.

روز گذشته نیز شورای ملی از حکومت خواست تاراه تقابل با مجلس را ترک کند؛ ورنه در صورت ادامه تقابل، مجلس بودجه سال مالی جدید را تصویب نخواهد کرد.
در جلسه امروز مجلس، موضوع بررسی استیضاح وزرا ازسوی دادگاه عالی، یکی از موضوعات اساسی در وقت پحتهای امتیازی بود.
ناهدیفرید وکیل مردم هرات گفت استیضاح وزرا صلاحیت قانونی نمایندگان است و ضرورت نیست این صلاحیت را از لحاظ قانونی دادگاه عالی بررسی کند، فرستادن مسألهٔ استیضاح وزرا به معنی اینست که شورا باید اجازهٔ آنرا از رئیس جمهور بگیرد و سپس یک وزیر استیضاح کند. او گفت از رئیس وهیأت اداری مجلس می‌خواهم که این مسأله را جدی بگیرند و اجازه ندهید که عزت و صلات خاتمهٔ ملت زیر پای دو قوهٔ دیگر شود.
حاجی ظاهر قدیر معاون شورا که ریاست جلسه امروز را بعدها داشت از محکمه عالی خواست روی کاریکه براساس قانون صورت گرفته، نباید بررسی کند؛ چون اعتبار این نهاد را زیر سوال می‌برد.

تقابل میان سه قوه حکومت افغانستان زمانی بالا گرفت که مجلس شورا از آغاز هفته گذشته تا روز پنجشنبه ۱۶ وزیر را به مجلس استیضاحیه فرا خواند؛ ولی ازین میان فقط سه وزیر حاضر گردید و برای متبایی در غیاب صندوق گذاشته شد و از ۷ وزیر صلاحیت گردید.

پس از آن، ارگ با واکنش تند در زمینهٔ سلب صلاحیت وزرای کابینه، اعلام کرد که تمامی این وزرا، تا معلوم شدن بررسی دادگاه عالی به کارشان ادامه دهند.

حمله بر قنسلگری آلمان در مزار شریف ۶ ماه پیش در پاکستان طرح شده بود

۱۹نومبر /مزار شریف- تلویزیون نور؛ یک روزنامه آلمانی گزارش داد که حمله مرکبار طالبان بر قنسلگری آلمان در مزار شریف شش ماه قبل در پاکستان طرح ریزی شده بود.
حمله انتحاری شام ۲۰ عقرب انجام شد. نخست یک حمله کننده انتحاری خودش را با لاری مملو از مواد منفجره به دیوار قنسلگری کویبدو منفجر کرد و یک مهاجم توسط نیروهای امنیتی بازداشت شد. در حالیکه طالبان مسولیت این حمله را بعدها گرفته گفتند آنرا در انتقام حمله هوایی نا تو در ولایت قندز انجام داده اند.
حمله هوایی نا تو در پشتیبانی از نیروهای کماندوی ارتش و به درخواست آنان به تاریخ ۱۳عقرب امسال انجام شد. ادعاهایی وجود داشت در این حمله بیش از سی غیر نظامی به شهادت رسیده اند؛ اما وزارت دفاع ملی اعلام کرد که بیشترین قربانیان این رویداد اعضای خانواده فرماندهان طالبان بودند.

روزنامه آلمانی “بیلد ام زونتاک” در گزارش روز یکشنبه خود جدول زمان متفاوتی را نسبت به آنچه طالبان ادعا کردند، براساس اعتراضات فردبازداشت شده ارایه کرده است.
روزنامه به نقل از منابع دیپلماتیک نوشت فرد بازداشت شده در جریان تحقیقات پلیس اعتراف کرده که طالبان ویرا همراه با گروه دیگری از مردان، شش ماه قبل برای طرح ریزی این بیگداری به پاکستان فرستادند. این مرد در اعتراضاتش گفته که طالبان آنجا (در پاکستان) به این گروه ساختن بمب و استفاده از اسلحه، بشمول آمادگی برای حمله بر قنسلگری را آموزش دادند.

این روزنامه همچنان گزارش داد که خلاف آنچه پیشتر ازسوی مقامهای افغانستان و آلمان نشر شده بود، شمار بیشتری سربازان آلمانی در عملیات نجات کارمندان قنسلگری اشتراک کرده بودند.
به نوشته روزنامه بیلد ام زونتاک، اندکی پس از انفجار لاری، قوای هوایی آلمان و گروهی از نیروهای ویژه ارتش آلمان “کاس.کا” با عجله به قنسلگری رسیدند. کماندوهای ویژه ارتش آلمان عملیات “پاکسازی” ساختمان را انجام داده و بقیه نیروها، دیپلمات ها را نجات دادند.
بعدا این گروه با حمایت هلیکوپترهای جنگی امریکا هوایما های نظارتی بدون سرنشین وزارت دفاع آلمان به بیرون از شهر منتقل شدند.

خاطرات استادان وشاگردان

لیسهٔ عالی حبیبیه

بزودی کتابی شامل تاریخچه وخاطرات استادان و شاگردان لیسهٔ عالی حبیبیه همراه با عکسهای تاریخی بچاپ میرسد.
علاقمندان لطفاً هر چه زود تر شرح حال وسرگذشت وخاطرات خود را به هفته نامهٔ امید ویا ایمیل ذیل تا آخرامسال ارسال دارند.

تلفون ۷۰۳ ۴۹۱ ۶۳۲۱
mkqawi471@gmail.com
2002 MAYFLOWER DR.
WOODBRIDGEM VA 22192 USA

گفت و شنود تلفونی با استاد باختری ... (دنباله از صفحهٔ سوم)

درمورد زبان ازبکی نظرات جالبی داشت. میگفت بزرگترین کلاسیکهای زبان وادیات اوزبیکی در داخل مرزها ومحدودهٔ افغانستان خوابیده اند، چون امیرعلیشیر نوایی که در هرات است. سلطان حسین بایقرا که در عین پادشاهی مردعالم، فاضل وشاعردوست بوده است وظهیرالدین محمد بابر که در نظم وتثربه زبان ازبیکی آثاری زیاد دارد ولی متأسفانه زبان اوزبیکی در افغانستان بیگانه تلقی میشود. کسی گفته بود که ازبیکهای سمت شمال به رادیوهای ازبکستان گوش میدهند. مرحوم بدخشی گفته بود وقتی شمادرادبوهای افغانستان بر نامهٔ بزبان ازبیکی نذارید ازبیک ها حق دارند به رادیوهای ازبکستان گوش دهند در غیر آن به کجا گوش دهند.

حافظی : استاد باختری عزیز! همان گونه که بدخشی بزرگ مسله ملی و رفتن به طرف یک دولت ملی، ملت شدن و شرایط آنرا بیان کرده بود و صریح گفته بود که بدون حل مسله ملی رفتن به طرف ملت شدن در شرایط فعلی کشور ما و مناسبات اجتماعی موجود آن ممکن نیست، این مسله در همان زمان به واکنش های مواجهه شده بود. متأسفانه امروزهم می بینم که هنوز ملت سازی بر مبنای همان فرضیه های قرن نوزده ویستم جریان دارد و بیشتر سلطه سیاسی و هویتی یک قوم بالای اقوام دیگر و یا ادغام هویت های اقوام دیگر در یک هویت گویا قوم بزرگ ، راه رسیدن به ملت شدن و رسیدن به یک دولت ملی میدانند. نظر شما استاد گرامی درین مورد چگونه است؟

استاد باختری: درمورد مسأله ملی و ملت چیست، مرحوم بدخشی چنین نظر داشت که سنگ تهداب ملت سازی یا درک و استنباط از مقوله ملت درسه کشور کج نهاده شده است. در ترکیه زمان خلافت عثمانی، جمعیت ترکان جوان، هم مصطفی کمال آتاترک وهم مرحوم حسن اربوژل که یکی ازدانشمندان بزرگ وهم وزیر فرهنگ زمان آتاترک بود دچار این اشتباه بودند. آنها چنین تصور داشتند که ملت باید به یک زبان صحبت کند. کردها و سایر اقلیتها حق فرا گرفتن دانش به زبان مادری خود را نداشتند. در ایران زبان فارسی برتر کها، لرها، کردها، عربها و دیگر اقوام تحمیل میکردید. در افغانستان هم چنین تصور کردند، اینها از ملت یک استنباط قرن نزد همی با اوایل قرن یستمی داشتند. ملت در معنی سیاسی خود چنین نیست که همه افراد یک ملت به یک زبان صحبت کنند حتی این مسأله در حدی حساس گردیده که نام زبان خود را به زبان آورده نتوانند واصطلاحات خاص زبان خود، اصطلاحاتیکه در هزاریت دقیقی شهنشاه، دیوان شمس، نظم و نثر ناصر خسرو وآثار سنایی آمده بیگانه است. به هر صورت من امیدوارم که گرمساخت تاریخ اگر تاحال درست کارنمیکرد درست کار کند ،مقدر بدخشی بزرگ شناخته شود و همه مانا بیندگان تمام اقوام افغانستان سیمای بدخشی را آنگونه که است در آینه خود ببینند نه آن سیمای را که با از سر غرض یا نا آگاهی ازین مرد فرزانه ترسیم میشود.

حافظی : استاد باختر گرامی! یک سوال در اخبار باقی مانده که اگر بزرگواری کنید وباسخ دهید سپاسگزار شما خواهیم شد. سوال اینست که توصیه شما برای رهروان راستین بدخشی چیست؟ در ضمن میخواهم یک جمله معترضه علاوه کنم. طوریکه شما فرمودید هیچ تشکیلات و هیچ کسی نمیتواند بدخشی را در حصار تنگ تشکیلاتی و محدوده های جغرافیایی بگنجاند. ولی من تا جابکه میبینم دشمنان دیروز بدخشی و کسانیکه به بدخشی برجسپ های میزنند و یا کسانیکه نا آگاهانه پندارهای ناصواب درمورد بدخشی دارند؛ میخوانند ازین مسأله استفاده سیاسی کنند. توصیه شما بخصوص برای افراد و تیکه داران قومی که میخوانند از مسأله ملی که بانام بدخشی بزرگ گرہ خورده، استفاده سیاسی بیاهر برداری کنند و کسانیکه علاقمندی و دلبستگی به مسأله ملی، حل مسأله ملی واتفاق واتحاد اقوام دارند، چیست؟

استاد باختری: از برای خدا جناب حافظی صاحب، من خود را در جایگاهی نمی بینم که به دوستان توصیه کنم. اما میخواهم یکی از فرمایشهای شاد روان بدخشی را که بارها متذکر شده بود خدمت شما و همه دوستان برسانم. بدخشی میگفت ما در پیکار بر ضد برتری جویی، تفوق طلبی و تمامیت خواهی، در برابر طرفداران فرهنگ تک صدایی و کشور طلبی و صدادی، تا آنچایش نرویم وآقتدر دچار عراق وغلو نشویم که خودمان تفوق طلب شویم. و مثال جالبی می آورد که اکثر متخصصان بیماریها چون با بیماران ، زیاد سرو کار دارند خودشان به آن بیماری مبتلا میشوند. مسأله دفاع از مرزهای فرهنگ خودی یک مساله است و تعصب، جمود، خشک اندیشی و کینه توزی مسأله دیگرست که نباید باهم در آمیخته شوند.

حافظی : استاد باختری گرامی! اشاره ویان بجا از بدخشی بزرگ در مورد تعصب قومی کردید که واقعا امروز همان تشویش و دغدغه خاطر ایشان را می بینم. بدخشی بزرگ همیشه میگفتند که اگر ملتهای محروم رهبری شان بدست افراد آگاه و بادر دملی واقعی نیفتد خودش به شوینم دیگر مبدل خواهد شد. متأسفانه امروز این بیماری را در وجود برخی از رهبران و تیکه داران اقوام می بینم. سیاس بیکران استاد گرامی و فرزانه از وقت گرانیهای تان که با وجود کسالت مزاج خواهش ما را لیبیک فرمودید . /

داستان های همسو یا تصوف ... (دنباله از صفحهٔ هفتم)

او پادشاه بلخ بود، ابتدای حال او آن بود در وقت پادشاهی که عالمی زیر فرمان داشت، و چهل سپه‌رزمین درپیش و چهل گرز ززمین درپس او می بودند. یک شب بر تخت خفته بود، نیمهٔ شب سقف خانهٔ بنجید چنانکه کسی برام بود. گفت کیست؟ گفت آشنایم شتر گم کرده‌ام. گفت ای نادان شتر برام میجویی؟ شتر برام چگونه باشد؟ گفت: ککی غافل تو خدای رابر تخت ززمین وجامهٔ اطلس میجویی، شتر برام جستن از آن عجیبتراست؟ چون این شنید هبیتی دردل وی پدید آمد و آتشی دردل وی پیدا گشت، متفکر ومتحیر شد وسربه صحرا زد. بعد از مدت‌ها باغی نگاه میداشت، روزی خداوند باغ بیامد و گفت: انار شیرین بیاور. طبقی بیاورد ترش بود. گفت انار شیرین بیار. طبقی دیگر بیاورد بازهم ترش بود. گفت سبحان الله، چندین گاه در این باغ بوده ای انار شیرین ازتان ترش نمی دانی؟ گفت: من باغ ترانگاه میدارم، اما طعم انار ندانم که چون نچشیده‌ام. مرد گفت بدین زاهدی که تویی گمان می برم که ابراهیم ادهمی ! چون این شنید